

نقش فضای سبز و اهمیت آن در زندگی انسان

جمشید حکمتی

گروه باغبانی دانشکده کشاورزی دانشگاه تهران، کرج

ریشه ارتباط و علاقه انسان به گیاه از سالهای بسیار دور نشأت می گیرد. در این راستا از زمان مهاجرت قوم ماد به فلات ایران، مردم این سرزمین همواره در توسعه فضای سبز و کاشت گیاهان کوشا بوده اند. متأسفانه در دوران اخیر در کشور ما گیاهان مورد بی مهری قرار گرفته اند. بدین جهت بالا بردن سطح آگاهیهای مردم در مورد فضای سبز و آشنایی آنها با فواید گیاهان ضروری است و مانع بروز فاجعه نابودی شهرها بر اثر آلودگی هوا و محیط زیست می گردد. در این راستا به طور خلاصه می توان به موارد زیر اشاره کرد:

۱- جذب پرتوها: برگ درختان پرتوهای خورشیدی مانند اشعه ماورای بنفش و غیره را جذب می کند و مانع رسیدن آن به پوست انسان می گردد.

۲- جذب گرد و غبار: ضرر و زیان ذرات معلق در هوا، بر همه روشن است و گیاهان همانند گردگیری عمل می کنند. به طوری که هر هکتار فضای سبز با ۲۰۰ اصله درخت می تواند ۶۸ تن گرد و غبار را جذب کند.

۳- تولید اکسیژن: انسان در شبانه روز به ۱۵ کیلوگرم اکسیژن، ۲/۵ کیلوگرم غذا و ۱/۵ کیلوگرم آب نیاز دارد. هر درخت در هر ساعت ۲ کیلوگرم اکسیژن دفع و همین مقدار گاز کربنیک جذب می نماید. اکسیژن مورد مصرف انسان ۴۰ درصد از اکسیژن تولید شده توسط گیاهان است. با در نظر گرفتن نیاز انسان به اکسیژن نقش و اهمیت گیاهان برای انسان مشخص می شود.

۴- تعدیل درجه حرارت: گیاهان با دفع مقداری آب موجب تعدیل دمای محیط می شوند.

۵- تأثیر چمن در زندگی انسان در نتیجه تولید اکسیژن و رنگ سبز آرامش بخش آن است.

۶- تولید فیتونسید: گیاهان غیر از اکسیژن موادی نظیر فیتونسید تولید می کنند که دو نقش دارد:

الف- اثر کشندگی بر بسیاری از باکتریها، قارچها، تک سلولیها و برخی حشرات ریز دارد.

ب- موجب متعادل شدن دو نیم کره چپ و راست مغز انسان می شود و در نتیجه از بروز بیماریهای

روحي و روانی می کاهد.

۷- کاهش آلودگی صوتی: ضرر و زیان آلودگی صوتی کمتر از آلودگی هوا نیست و با ایجاد دیواره های سبز از گیاهان، می توان تا حد زیادی از شدت آلودگی صوتی کاست.

۸- اثرات دارویی گیاهان: امروزه از ۲۵۰۰۰۰ گونه گیاهی موجود، ۵۰۰۰ گونه برای مصارف دارویی شناخته شده است و این خود نقش مهمی در زندگی انسان دارد.